

Naturvernsaker NOF avd. Rogaland har jobbet med siden forrige årsmøte

NOF avd. Rogaland (NOF R) er engasjert i et bredt spekter av saker for å ivareta viktige lokaliteter for fugl. Vi gir innspill til kommunenes og fylkeskommunens arealplaner og miljøplaner, og vi tar opp en rekke saker der myrer, skog og heiområder står i fare for å gå tapt.

Noen saker tar NOF R opp på egen hånd, i andre samarbeider vi med Naturvernforbundet eller vi støtter saker som Rogalands friluftsliv- og miljøorganisasjoner tar opp i Forum for Natur og Friluftsliv i Rogaland (FNF Rogaland). NOF R er representert i styret for FNF Rogaland. Siden forrige årsmøte i NOF R i mars 2019 har NOF vært involvert i eller støttet mer enn 40 store og små saker.

Nedenfor fremgår noen av de sakene som vi har vært engasjert i siden forrige årsmøte. I mange av sakene har vi benyttet oss av observasjoner som er lagt på *Artskart i Artsdatabanken*. Dette er en svært viktig kunnskapsbank i vårt naturvernarbeid. Alle som legger inn sine observasjoner her, skal ha en stor takk. Styret i NOF R tar imot saker som våre medlemmer mener vi bør gripe tak i. Samtidig har vi alle et ansvar for å gjøre det vi kan for å sikre et fortsatt rikt fugleliv i Rogaland.

Oversikt over saker vi har engasjert oss i det siste året:

Ny besøksstrategi for Jæren landskapsvernområde

- Fylkesmannen i Rogaland utarbeidet våren 2020 forslag til besøksstrategi for Jæren landskapsvernområde. Den inneholder mål og tiltak som både skal sikre bedre tilgjengelighet for folk til landskapsvernområdet og sikre bedre skjerming av naturverdier i verneområdet.
- NOF R leverte 1.02.2020 høringsinnspill der vi pekte på behovet for bedre skjerming av de 8 fuglefredningsområdene i verneområdet, med særlig fokus på Revtingen. Uttalelsen finnes her <https://www.birdlife.no/organisasjonen/fylkesavdelinger/rogaland/nyheter/?id=2580>
- **Oppfølging:** NOF R og Naturvernforbundet hadde møte med fylkesmannen om saken 7.09.

Forslag om næringspark for datasenter og kraftkrevende industri i Hetlandsskogen i Bjerkreim.

- Høringsinnspill sendt av FNF Rogaland 28.08.2020, NOF R som saksbehandler.
- Høringsinnspill sendt av NOF-Dalane 24.08.2020.
- Gjelder i første omgang innspill til planprogram og oppstart detaljregulering.
- **Oppfølging:** Gi innspill til reguleringsplan.

Hogst i Kvalbeinskogen – klage på fylkesmannens dispensasjon til hogst

- Klage fra FNF Rogaland på Fylkesmannens dispensasjonsvedtak 9.12.2019.
- Saksbehandler NOF R.
- Fylkesmannen oversendte saken til Landbruksdirektoratet 2.04.2020.
- FNF R oversendte tilleggsmærknader til Landbruksdirektoratet 28.04.2020.
- **Oppfølging:** Avvente klagebehandling i Landbruksdirektoratet.

Hogst i Orreskogen som inngår i Jæren landskapsvernområde

- NOF sendt brev til Fylkesmannen i Rogaland om pågående hogst/rydding 26.04.2020.
- Svar fra fylkesmannen 28.04. om at de vil følge opp overfor grunneier.
- **Oppfølging:** Observere hva som skjer videre med skogen.

Klage på dispensasjon til nytt toalettbygg og oppgradering av P-plass på Refsnes, Hå kommune

- NOF R og Naturvernforbundet sendte klage på fylkesmannens dispensasjon om å bygge nytt toalett/P-park i selve verneområdet 28.04.2020. Kan bety mer forstyrrelser for fuglelivet.

- **Oppfølging:** Avventer klagebehandling i Miljødirektoratet.

Regulering av motorisert ferdsel til Elvenes, Bore.

- NOF avd. Rogaland med brev til fylkesmannen 20. juni 2019.
- Brev fra FNF Rogaland i samme sak. Alle frivillige organisasjoner er for mer regulert ferdsel.
- **Oppfølging:** Tas opp i ny kontakt med fylkesmannen.

Klage på dyrking og deponi ved Kringlemyr, Frøylandsvatnet i Time

- Klepp kommune godkjente et større terrenginngrep ved Kringlemyr, noe NOF avd. Rogaland og Naturvernforbundet påklaget til Fylkesmannen i Rogaland 24.06.2020.
- **Oppfølging:** Avventer avklaring hos fylkesmannen.

Massefylling på "Prestamarkå", Sandnes

- Planlegges å deponere over 120.000 m3 masse på 20 daa der det våren 2020 ble observert 2-3 vipepar. Omtalt som jordforbedring, men grenser opp til et omfattende massedeponi.
- Saken er tatt opp gjennom skriftlig henvendelse til saksbehandler der det påpekes av vipa er sterkt truet og at tiltaket sannsynligvis må konsekvensutredes pga. omfanget.
- **Oppfølging:** Avventer svar fra saksbehandler.

Klage på delvis godkjenning av ulovlig bygget landbruksvei på Håland, Hå kommune.

- Saken påklaget av FNF Rogaland 24.10.2019, saksbehandler NOF R.
- Hå kommune opprettholdt godkjenningen av veien som går delvis i en intakt lavlandsmyr.
- Saken oversendt Fylkesmannen i Rogaland 29.05.2020 for endelig avgjørelse.
- **Oppfølging:** Avventer fylkesmannens klagebehandling.

Klage på delvis godkjenning av plan for nydyrking på gnr. 49 bnr 8 – Sveinsvoll i Klepp kommune

- Gjelder dyrking av myr. Påklaget av FNF Rogaland 21.02.2020, NOF R saksbehandler.
- Klepp kommune oversendt saken til fylkesmannen 5.05.2020.
- **Oppfølging:** Avventer avklaring hos fylkesmannen.

Høringsinnspill til planprogram for utarbeidelse av kommunedelplan for landbruk i Hå kommune

- Høringsinnspill FNF Rogaland 2.03.2020, NOF R saksbehandler
- **Oppfølging:** Avventer høring av ny landbruksplan.

Innspill til planprogram for boligbygging i Stokkavik, Jåsund

- Bjørn Mo har våren 2020 gjort kartlegging av fuglelokaliteter som vil berøres av planlagt boligbygging. Faglig bidrag til Norkonsults videre planarbeid.
- **Oppfølging:** Gi høringsinnspill til forslag til områdeplan når den foreligger.

Nasjonalt forbud mot dyrking av myr fra 2. juni 2020.

- NOF R har lenge vært opptatt av å få vernet myrer og annen våtmark, særlig på Jæren hvor det er lite myr igjen. For eksempel er bare 0,6 % av arealet i Klepp kommune myrområder.
- Vi har tatt opp konkrete dyrkingssaker der myrer og våtmark stod i fare for å gå tapt. Vi har også påvist stor økning i nydyrking etter at regjeringen signaliserte at den ville gå inn for et forbud. Både NOF sentralt og andre miljøorganisasjoner har presset på for å få på plass en ny dyrkingsskift. Gjennombruddet skjedde ved et generelt forbud mot dyrking av myr fra 2. juni 2020. Se også... <https://www.birdlife.no/naturforvaltning/nyheter/?id=2655>

- **Oppfølging:** NOF R vil fremover påse at kommunene følger opp forbudet mot dyrking av myr.

Lokal vannskuterforskrift

- FNF R høringsinnspill til lokal forskrift våren 2019 om regulering av vannskuter i Stavanger, Sola, Randaberg og Rennesøy. Vedtatt av Stavanger interkommunale havnevesen IKS.
- Vindafjord vedtatt streng forskrift for bruk av vannskuter etter den tid.
- **Oppfølging:** Påse at lokale forskrifter blir fulgt opp og at det gjennomføres tilsyn.

Omkjøringsvei på Karmøy

- NOF deltatt sammen med Naturvernforbundet for å hindre bygging av ny omkjøringsvei på Karmøy – fv 47 Åkra-sør - Veakrossen. Veien har konsekvenser for hubro og en rekke karakterarter i kulturlandskapet, blant annet åkerrikse, samt for naturreservat i nærheten.
- Etter klage til Sivilombudsmannen som NOF støttet, ba Sivilombudsmannen Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) om å behandle saken på nytt. Bakgrunnen var at vedtaket ikke oppfyller kravene til saksbehandling i naturmangfoldlovens § 7.
<https://www.birdlife.no/naturforvaltning/nyheter/?id=2148>
- **Utfall i saken:** Omkjøringsveien ved Åkra er skrinlagt etter 20 års jobbing med denne saken.

Innspill til nye kommuneplaner

- NOF R og FNF Rogaland avgir høringsuttalelser i forbindelse med revisjon av utvalgte kommuneplaner. Dette er viktig med tanke på å unngå at viktige natur- og friluftsområder blir omdisponert til utbygging i kommuneplanen.
- Følgende høringsuttalelser eller andre innspill er gitt i forbindelse med revisjonen av kommuneplaner i **Sandnes** (FNF R), **Sola** (NOF R), **Randaberg** (NOF R), **Stavanger** (FNF R), **Finnøy** (FNF R), **Rennesøy** (NOF R) og **Time** kommune (FNF R)
- **Oppfølging:** I forhold til nye planstrategier og kommende kommuneplanrevisjoner.

Innspill miljøplaner og andre aktuelle planer

- FNF R avgitt høringsuttalelse til ny **klima- og miljøplan i Sandnes** 9.07.2020.
- Fokus blant annet på bevaring av «restnatur» i kulturlandskapet. Også deponier og såkalte «jordforbedringstiltak» i våtmark er tatt opp som en utfordring.
- FNF R avgitt høringsuttalelse til ny **Regionalplan Jæren** 26.06.2020. Fokus blant annet på behovet for klarere grenser mellom utbygging/dyrka areal på den ene siden og natur- og friluftsområder på den andre. Også påpeking av behovet for å skjerme «restnatur»
- FNF R avgitt høringsinnspill til **Regional vannforvaltningsplan** – rullering av plan.

Supplerende statlig verneplan

- NOF R, Naturvernforbundet og Botanisk forening foreslo i innspill til Fylkesmannen i Rogaland en rekke nye verneområder i Rogaland, blant annet flere gjenværende myrer og lavlandsheier viktige for fuglelivet i fylket.
- Fylkesmannen oversendte 62 forslag til nye verneområder i Rogaland vinteren 2019.
- Miljødirektoratet har behandlet fylkesmannens forslag og sendt et revidert forslag videre til Klima- og miljødepartementet som inneholder forslag om vern av 26 naturområder og opprettelse av 3 nye nasjonalparker. De foreslåtte områdene framgår i vedlegg til vedlagte

lenke. <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/bilder/nyhetsdokumenter---old/nyheter-vedlegg/supplerende-vern---miljodirektoratets-oversendelse.pdf>

- **Oppfølging:** Status i saken tatt opp i møtet med Fylkesmannen i Rogaland 7.09.2020.

Nytt deponi for Titania AS

- NOF R har gjennom FNF R vært representert i lokal referansegruppe i forbindelse med Titanias utarbeiding av privat reguleringsplan for nytt deponi for Titania AS.
- **Oppfølging:** Planarbeidet er forsinket, og følges opp når det er bevegelse i saken.

Vindkraftsaker som NOF R har engasjert seg i

NOF R har vært representert i Vindkraftgruppa i Rogaland sammen med andre frivillige organisasjoner. Gruppa ble oppnevnt av FNF Rogaland i 2019 i forbindelse med Nasjonal ramme for vindkraft i Norge. Gruppa er nå blitt integrert i styret i FNF Rogaland der NOF R er representert.

Siden forrige årsmøte i NOF R har vi støttet et stort antall FNF R høringsinnspill til allerede konsesjonsgitte vindkraftanlegg i Rogaland.

Det har dreid seg om høringsinnspill i forbindelse med utbyggers søknader om endringer i opprinnelig konsesjon, til utbyggenes forslag til MTA-planer og detaljplaner, og klagesaker der FNF R har påklaget godkjenninger gitt av NVE eller Olje- og energidepartementet.

Videre har FNF R gitt omfattende innspill til Nasjonal ramme (som ble skrotet av regjeringen høsten 2019) og kommet med en rekke forslag til forbedringer av dagens konsesjonssystem for vindkraft (jf. regjeringens St. meld om vindkraft som forelå sommeren 2020), som Stortinget behandler i høst.

Vindkraftsakene har vært arbeidskrevende og innflytelsen i konkrete vindkraftsaker har vært nokså begrenset. Det er imidlertid blitt skapt en sterk opinion mot videre vindkraftutbygging på land, og de frivillige organisasjonene, inkludert NOF R, vil fortsette kampen mot vindkraftutbyggingen.

Nedenfor er det kort referert til noen av de vindkraftsakene NOF R har støttet eller gitt innspill til:

- 19.02.2020 FNF R - Klage vedrørende endret detaljplan for **Vardafjell vindkraftverk**
- 28.01.2020 FNF R - Høringsuttalelse til **Faufejell vindkraftverk** MTA/detaljplan m.m.
- 03.04.2020 FNF R - Høringsinnspill til OED om **konsesjonsprosess** og erfaring med vindkraft i Rogaland. Møte med Olje- og energiministeren 20. og 21. april 2020 der Martin Eggen deltok fra NOF. Skriftlig innspill FNF R 3. april 2020 med bidrag fra NOF R.
- 18.11.2019 FNF R - Merknader til søknader om endringer av **Vardafjell vindkraftverk**
- 17.08.2019 FNF R - Høringsuttalelse til søknad om endring av konsesjon og reguleringsplan samt søknad om utsatt idriftsettelse for **Tysvær vindkraftverk**.
- 23.08.2019 – Høringsuttalelse **NOF-Haugalandet og Karmøy ringmerkingsgruppe** til søknad om endring av konsesjon og reguleringsplan og søknad om utsatt frist for idriftsettelse av **Tysvær vindkraftverk**. Viser til hekkende kongeørn og uavklart status for hubro.
- 11.03.2019 FNF R - Merknader til høring av MTA og detaljplan med planendringer for **Gismarvik vindkraftverk**.
- 1.10.2019 FNF R – Høringsinnspill til **Nasjonal ramme vindkraft**. Koordinert arbeid i vindkraftgruppa i Rogaland der NOF R har deltatt. Nasjonal ramme skrotet i regjeringen.
- 31.10.2019 NOF R – Høringsinnspill til ny 132 kV Gilja-Seldal - nett tilknytning **Gilja vindkraftverk**.

- 7.05.2019 FNF R - Klage til Sivilombudsmannen om endret utbyggingsløsning for **Måkaknuten vindkraftverk** i Rogaland. NOF R saksbehandler. Før klagen til Sivilombudsmannen hadde FNF Rogaland påklaget OEDs godkjenning av endret MTA/detaljplan med 60 prosents økning i installert effekt og vesentlig endring i turbinenes størrelse, godkjent uten konsekvensutredning og ny høring. FNF R ba om at klagen ble gitt oppsettende virkning, jf. forvaltningsloven § 42, og anmodningen om utsatt iverksettelse av byggestart ble tatt til følge av OED. Byggearbeidene ble stoppet i 3 uker vinteren 2019, men byggestoppen ble deretter opphevet etter ny godkjenning i OED. Prosjektet er nå realisert som del av Bjerkreimsklyngen.
- Brev NOF sentralt 18.05.2020 med innspill fra NOF R som tar opp **Mattilsynets avslag på bruk av GPS-sendere på hubro** i forbindelse med etterundersøkelser på hubro i Rogaland. Sendt Mattilsynet, Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet. Mattilsynets avslag hindrer etterundersøkelser i forhold til hubro i områder med utbygd vindkraft i Bjerkreim.
- Kartlegging av **vindmålermaster** i Sør-Rogaland. NOF R er etter munkegribbens Brinzolas ublide møte med en vindmålermast ved Gravdal vindkraftanlegg i gang med en kartlegging av vindmålermaster som ikke er demontert etter utbygging eller etter avslag på konsesjon. Kartleggingen omfatter Bjerkreim, Hå, Eigersund og Sokndal. Se for øvrig.. <https://www.birdlife.no/naturforvaltning/nyheter/?id=2575>

Saker i FNF Stavanger der NOFs representant har vært involvert:

- Hovedvannledning Vest, med høringsfrist 25.10 2019. Her gjaldt saken valg av trase for siste del av ledningen inn til det underjordiske vannbassenget på Tjensvoll. Jeg gikk på infomøtet for denne saken på UiS 25.09, og skrev innspill til FNF S sin høringsuttalelse om saken.
- Innspill til uttalelse om Forskrift om hundehold i nye Stavanger, frist 10. oktober.
- Innspill til fellesuttalelse om ny kommuneplan for Stavanger 2019-2034, sendt 31.01 2019.
- Innspill til uttalelse om Forvaltningsplan for bytrær i Stavanger, sendt 06.09 2019.